

عنوان مقاله:

دلایل و آثار رواج پندنامه منسوب به عطار در بوسنی

محل انتشار:

دو فصلنامه پژوهشهای ادب عرفانی (گوهر گویا)، دوره 14، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

منیر درکیچ - دانشیار ایران شناسی (زبان فارسی)، گروه شرق شناسی، دانشکده فلسفه، دانشگاه ساریوو، بوسنی و هرزگوین

احسان رئیسی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

رواج زبان و ادب فارسی در بین غیرفارسی زبانان در هر دوره ای به شکلی و تحت تاثیر عواملی صورت گرفته است. یکی از نمونه های این موضوع رواج پندنامه منسوب به عطار در بین مردم بوسنی است که حدود چهار سده به آن توجه شده است. این متن در نظام آموزشی رسمی، جایگاه مهمی داشت؛ فرقه های مختلف عرفانی آن را می آموختند و ترویج می کردند؛ اقشار مختلف مردم نیز به آن علاقه مند بودند. پندنامه از عطار نیست و در شمار آثار مهم یا حتی معمولی ادب فارسی نیز قرار نگرفته است؛ حتی در زبان آن اختلالاتی دیده می شود؛ حال پرسش اصلی این است: چرا این اثر در کنار بزرگ ترین آثار ادب فارسی مانند مثنوی، گلستان و دیوان حافظ مدت های بسیاری در کانون توجه مردم بوسنی بوده است؟ نویسندگان این مقاله با بررسی همه شواهد حضور پندنامه در بالکان و به ویژه در بوسنی پی برده اند که عواملی مانند زبان و بیان ساده، عوامانه بودن، نداشتن تحریر ادبی، روی آوردن شاعران عثمانی به پندنامه برای الگوگیری و تاثیر حکومت عثمانی اعم از شکل دهی به نظام آموزشی بوسنی و ترویج گرایش به عرفان و تصوف، از مهم ترین دلایل توجه به پندنامه در بوسنی بوده است.

کلمات کلیدی:

پندنامه، بالکان، بوسنی، غیرفارسی زبانان، ادبیات عامه، فرهنگ عثمانی، ادبیات عرفانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1259193>

